

Sygn. akt VI Ga 84/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Barbara Frankowska

SO Anna Harmata (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Joanna Stafska

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w L.

przeciwko: (...) Spółce Akcyjnej w W.

o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i zaniechanie naruszeń

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Krośnie V Wydziału Gospodarczego z dnia 4 grudnia 2013r.,
sygn. akt V GC 186/13

I. oddała apelację,

II. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w L. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej
w W. kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt **VI Ga 84/14**

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 20 maja 2014 r.

Powód (...) Spółka z o.o. w L. pozwem wniesionym w dniu 18.04.2013r. wniosła o nakazanie pozwanej (...) S.A. w W. (obecnie (...) SA) przywrócenia stanu zgodnego z prawem i zakazania dalszych naruszeń prawa własności nieruchomości składających się z działek nr (...), położonych w miejscowości L., dla których prowadzona jest księga wieczysta numer (...) przez Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Lesku w ten sposób, aby zobowiązać pozwaną do usunięcia z wymienionych działek infrastruktury telekomunikacyjnej w postaci linii napowietrznej, która narusza realizację przysługującego powodowi prawa własności.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że jest właścicielem nieruchomości składającej się z działek nr (...) objętych księgą wieczystą KW(...), położonych w miejscowości L. oraz że przez wyżej wskazaną nieruchomość przebiega linia telekomunikacyjna nr (...) relacji S.-U., która stanowi własność pozwanej. Powód podał ponadto, że w księgach wieczystych brak jest wpisu tytułu prawnego uprawniającego stronę pozwaną do wybudowania i utrzymywania linii telekomunikacyjnej na wspomnianych działkach oraz, że jej przebieg znacznie utrudnia powodowi korzystanie z

nieruchomości, w tym jej zabudowę. Poprzednicy prawni powoda wzywali pozwaną do przywrócenia stanu zgodnego z prawem poprzez usunięcie linii telekomunikacyjnej, lecz otrzymali w tym przedmiocie odmowę strony pozwanej, która wskazała, że przedmiotowa linia została wybudowana w 1936 roku., zaś pozwana korzystając nieprzerwanie z trwałego i widocznego urządzenia wykonanego przez posiadacza służebności przed 30 laty, nabyła służebność przesyłu przez zasiedzenie. Powód podniósł, iż nie może zgodzić się z taką interpretacją, albowiem nieruchomości objęte pozwem, a obecnie stanowiące własność powoda, do dnia 1 stycznia 1999 r. stanowiły własność Skarbu Państwa, co wyklucza w przypadku strony pozwanej, jako byłej państwowej osoby prawnej, możliwość zaliczenia okresu sprzed dnia 1 lutego 1989 r. Jako podstawę swojego żądania powód wskazał art. 222 par. 2 k.c.

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. ((...) SA) wniosła o oddalenie powództwa w całości podnosząc zarzut braku legitymacji procesowej biernej do występowania w przedmiotowej sprawie w charakterze strony pozwanej, zarzut przedawnienia roszczeń majątkowych strony powodowej oraz zarzut zasiedzenia służebności przesyłu.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, iż infrastruktura telekomunikacyjna posadowiona na działkach strony powodowej nie należy do (...) S.A. w W. (obecnie (...) SA) i nie znajduje się na stanie jej majątku trwałego, z tego więc powodu pozwana nie posiada po swojej stronie legitymacji procesowej biernej. Podniosła ponadto, że będąca przedmiotem sporu infrastruktura telekomunikacyjna została wykonana w 1936 r. zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami prawa oraz zinwentaryzowana na geodezyjnych mapach zasadniczych, zaś przebieg tej infrastruktury pozostawał niezmieniony i była ona nieprzerwanie eksploatowana oraz konserwowana, a korzystanie z niej miało charakter trwały. Nieprzerwane korzystanie z trwałego i widocznego urządzenia w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu doprowadziło w przypadku pozwanej spółki do nabycia służebności przez zasiedzenie.

Wyrokiem z dnia 4 grudnia 2014 roku, wydanym pod sygn. akt V GC 186/13 Sąd Rejonowy w Krośnie V Wydział Gospodarczy oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego koszty procesu.

Powyższe orzeczenie Sądu I instancji zapadło w oparciu o następujące ustalenia i rozważania prawne: Powód jest właścicielem nieruchomości składającej się z działek nr (...). Na nieruchomości stanowiącej własność powoda jest posadowiona linia telekomunikacyjna nr (...) relacji S.-U.. Strona pozwana była wzywana do usunięcia przedmiotowej linii telekomunikacyjnej, czego nie uczyniła. Pozwana nie jest właścicielem linii nr (...), lecz jedynie korzystającym w ramach umowy leasingu. Właścicielem tej linii jest (...) Spółka z o.o. Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji stwierdził, iż powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. W pierwszej kolejności Sąd ten uznał, iż pozwana, pomimo podniesionego zarzutu, jest legitymowana biernie do występowania w niniejszej sprawie, albowiem roszczenie windykacyjne, o którym mówi art. 222 k.c. może być skierowane w stosunku do każdego, kto narusza własność, zaś w przedmiotowej sprawie bezspornym jest, iż pozwana mimo iż nie jest właścicielem, faktycznie korzysta z infrastruktury telekomunikacyjnej posadowionej na nieruchomości powoda.

Sąd I instancji ustalił, że nieruchomość stanowiąca własność powoda została pierwotnie objęta w posiadanie w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu przez Skarb Państwa działający przez swoją statio fisci – przedsiębiorstwo państwowe – P., a strona pozwana powstała wskutek przekształcenia przez wydzielenie z części telekomunikacyjnej wspomnianego wyżej przedsiębiorstwa, jest więc następcą prawnym Skarbu Państwa. Ponieważ Skarb Państwa jest osobą prawną, to działania polegające na wykonywaniu posiadania podejmuje za pośrednictwem określonej jednostki organizacyjnej. Jeśli jednostka organizacyjna władała nieruchomością jak właściciel przez okres wymagany art. 172 k.c., to spełnione zostały przesłanki do nabycia własności przez zasiedzenie. Sąd wskazał również, że Skarb Państwa do dnia 1 lutego 1989 roku może być, w przeciwieństwie do przedsiębiorstwa państwowego, uznany za posiadacza samoistnego nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu.

Mając na uwadze powyższe Sąd I instancji doszedł do przekonania, że zasiedzenie służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu nastąpiło na rzecz Skarbu Państwa najpóźniej z dniem 31 grudnia 1956 r. na podstawie art. 50 § 1 dekretu prawo rzeczowe (Dz. U. 1946 r., Nr 57, poz. 319), zaś następnie służebność ta została przekazana (...) S.A. ((...) SA) w momencie przekształcenia poprzez wydzielenie, bowiem do przekazania służebności (inaczej jak dla jej ustanowienia) nie była wymagana żadna szczególna forma. W konsekwencji Sąd Rejonowy przyjął, że po stronie

pozwanej nastąpiło zasiedzenie służebności przesyłu i dlatego dysponuje ona skutecznym wobec właściciela tytułem prawnym, wobec czego żądanie powoda nie mogło być uwzględnione. Wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z kopii decyzji z dnia 29.09.1967r. oraz pisma z dnia 29.11.2010r. jako że powód nie wskazał żadnych okoliczności uniemożliwiających złożenie dokumentów już w pozwie, został przez Sąd oddalony jako spóźniony.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 229 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności Decyzji Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w L. z dnia 29 września 1967 r., z której wynika, iż z dniem 17 września 1947 r. przeszły na własność Skarbu Państwa nieruchomości w niej wymienione m.in. działka powoda będąca przedmiotem sporu, których pominięcie przez Sąd doprowadziło do błędnego przyjęcia zasiedzenia przez pozwanego służebności przesyłu na działkach powoda najpóźniej z dniem 31 grudnia 1956 r.;

2. naruszenie art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 207 § 6 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego w postaci ww. decyzji, w sytuacji, gdy dokument ten został złożony wraz z pozwem z dnia 27 marca 2013 r., jako załącznik do wezwania powoda z dnia 24 stycznia 2013r.;

3. naruszenie art. 292 k.c. w zw. z art. 172 § 1 k.c. w zw. z art. 6 k.p.c. poprzez przyjęcie, iż pozwany wykazał jakoby doszło do przeniesienia posiadania służebności na działkach powoda, pomimo iż nie wystąpił z inicjatywą dowodową w tym zakresie, jak również nie wynika to z przedstawionych w sprawie dokumentów, w sytuacji gdy na gruncie niniejszego procesu ciężar tego dowodu obciążał pozwanego;

4. naruszenie art. 50 § 1 dekretu prawo rzeczowe poprzez jego błędne zastosowanie w sprawie, pomimo, iż przepis ten reguluje zasiedzenie nieruchomości, a nie służebności przesyłu i w konsekwencji oddalenie powództwa.

Mając na uwadze powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i nakazanie pozwanej przywrócenia stanu zgodnego z prawem i zakazanie dalszych naruszeń prawa własności nieruchomości powoda składającej się z działek nr (...) położonych w miejscowości L. dla których prowadzona jest księga wieczysta nr (...), w ten sposób aby zobowiązać pozwaną do usunięcia z ww. działek infrastruktury telekomunikacyjnej w postaci linii napowietrznej, z której korzysta pozwana. Nadto skarżący wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania za I i II instancję.

Na rozprawie apelacyjnej Sąd przeprowadził dowód z decyzji Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w L. z dnia 29 czerwca 1967r. i wykazu synchronizacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Wniosek apelacji w zakresie zmiany zaskarżonego wyroku nie znajduje usprawiedliwionych podstaw prawnych, pomimo trafności zarzutów apelacji co do naruszenia wskazanych w niej norm prawnych. Ostatecznie zaskarżone orzeczenie, mimo błędów w warstwie motywacyjnej, odpowiada bowiem prawu.

Rozpatrując kolejno zarzuty apelacji poczynając od zarzutów w zakresie prawa procesowego, to Sąd Okręgowy uwzględniając zarzut oparty na treści art. 217 § 1 kpc w zw. z art. 207 § 6 kpc uzupełnił postępowanie dowodowe i przeprowadził dowód z dokumentu w postaci decyzji z dnia 29.09.1967r. w uwierzytelnionej kopii przedłożonej na rozprawie przed Sądem Rejonowym w dniu 20.11.2013r. przez stronę powodową.

W ocenie Sądu Okręgowego pominięcie tego dowodu w świetle treści art. 217 § 1 kpc w zw. z art. 207 § 6 kpc nie znajdowało podstaw.

Po pierwsze bowiem nie sposób pominąć faktu, iż na rozprawie w dniu 20.11.2013r. strona powodowa przedłożyła jedynie uwierzytelnioną kopię przedmiotowej decyzji, natomiast dowód z tegoż dokumentu został zawnioskowany

już w pozwie. W pozwie bowiem powód wniósł o przeprowadzenie dowodu z pisma powoda z dnia 24.01.2013r., a odpis przedmiotowej decyzji był załącznikiem do tego pisma, przy czym na rozprawie w dniu 28.08.2013r. Sąd Rejonowy dopuścił dowód z przedmiotowego pisma z dnia 24.01.2013. wraz z załącznikami. Jedynie więc w uzupełnieniu niniejszego pełnomocnik powoda na rozprawie w dniu 24.11.2013r. przedłożył uwierzytelnioną kopię w/w decyzji wnosząc o dopuszczenie jej również jako dowodu. Brak było podstaw dla pominięcia dowodu z tegoż dokumentu skoro jego przeprowadzenie nie powodowało zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Postanowienie dowodowe uwzględniające wniosek powoda z dnia 20.11.2013r. mogło bowiem zapaść na tożsamej rozprawie i nie było przeszkód w przeprowadzeniu dowodu na tej rozprawie, nie było też konieczności odrębnego zapoznawania z treścią tego dokumentu pełnomocnika pozwanego, skoro strona pozwana kopią tego dokumentu dysponowała od 24.01.2013r., a w każdym razie od doręczenia pozwu w niniejszej sprawie, kopia tego pisma była bowiem załącznikiem do pozwu. Ponieważ dopuszczony dowód na rozprawie w dniu 28.08.2013r. w przedmiocie omawianej decyzji obejmował jedynie kopię to dla legitymizacji tego dowodu i pełnej precyzyjności Sąd Okręgowy uzupełnił postępowanie dowodowe w tym zakresie i dowód ten przeprowadził; przeprowadzając również dowód z przedłożonego na rozprawie apelacyjnej wykazu synchronizacyjnego przyjmując, iż potrzeba przeprowadzenia tegoż z kolei dowodu wyniknęła w toku postępowania apelacyjnego wobec stanowiska wyrażonego na rozprawie apelacyjnej przez pełnomocnika powoda i zarzutu co do braku tożsamości objętych decyzją, a przedmiotem sporu. Postanowienie dowodowe co do wykazu synchronizacyjnego zapadło na podstawie art. 381 kpc a contrario.

W konsekwencji powyższego Sąd Okręgowy uwzględnił zarzut apelacyjny co do naruszenia art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 229 kpc - ustalenia Sądu Rejonowego nie obejmowały bowiem stanu wynikającego z decyzji z dnia 29.09.1967r. Uzupełniając więc przedmiotowe ustalenia należało dokonać chronologicznego zestawienia z jednej strony stanu własności linii napowietrznej nr (...) relacji S. – U., a z drugiej stanu własności nieruchomości, przez którą przebiegała w/w linia napowietrzna i w świetle tychże ustaleń (uzupełnionych) dokonać analizy zarzutu zasiedzenia służebności. Stąd też Sąd Okręgowy ustalił, iż :

<i>Linia przesyłowa</i>	<i>Nieruchomość obciążona:</i>
1. 1936r. – wybudowanie linii przez (...)	1. 1936r. - brak danych właściciela
2. 17.09.1947r. – nadal własność w/w (...)	2. 17.09.1947r. – własność Skarbu Państwa (k. 97)
3. 4.12.1991r. – (...) spółka akcyjna Skarbu Państwa przekształcona z części telekomunikacyjnej (...)	3. 4.12.1991r. – nadal własność Skarb Państwa
4. 1.01.1999r. – nadal spółka akcyjna Skarbu Państwa	4. 1.01.1999r. – P. (k. 99)
5. 31.01.2009r. – własność (...) Sp z o.o.	

W świetle powyższego zestawienia Sąd Rejonowy niezasadnie przyjął, iż zasiedzenie służebności przesyłu na rzecz Skarbu Państwa nastąpiło najpóźniej z dniem 31 grudnia 1956 roku. Wprawdzie pozwany istotnie w odpowiedzi na pozew zgłosił zarzut niweczący w postaci zasiedzenia służebności przesyłu w odniesieniu do przedmiotowych działek, ale nie sposób pominąć faktu, iż instytucja służebności przesyłu w ogóle została wprowadzona przez ustawodawcę ustawą z dnia 30.05.2008r. (Dz. U nr 116, poz. 731) która weszła w życie 3.08.2008r. Na podstawie wcześniej obowiązujących norm prawnych ewentualnie znajdował zastosowanie art. 292 kc w ramach zasiedzenia służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu, a wcześniej prawa rzeczowego (dekret z dnia 11.10.1946r.), również w zakresie możliwości zasiedzenia służebności – art. 184 § 1.

Sąd Okręgowy podziela co do zasady stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 11.03.2005r. sygn. akt II CK 489/04 zgodnie z którym na podstawie art. 292 kc, dopuszczalne jest zasiedzenie służebności linii energetycznej

oraz wyrażone w uchwale z dnia 22.05.2013r. sygn. akt III CZP 18/13 zgodnie z którym przed wejściem w życie art. 305¹ – 305⁴ kc było dopuszczalne nabycie w drodze zasiedzenia na rzecz przedsiębiorcy służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu. Okresy występowania na nieruchomości stanu faktycznego odpowiadającego treści służebności przesyłu przed wejściem w życie art. 305¹ – 305⁴ kc podlega doliczeniu do czasu posiadania wymaganego do zasiedzenia tej służebności. Stosując analogicznie to stanowisko należało możliwość doliczenia zastosować również przy czasokresie obowiązującego dekretu z dnia 11.10.1946r. prawo rzeczowe (par. 184), także zważywszy na art. LII. Dekretu z dnia 11.10.1946r. przepisów wprowadzających prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych (Dz. U. z dnia 15.11.1946r.).

Przesądżając więc co do zasady możliwość zasiedzenia, bądź służebności przesyłu od 3.08.2008r. bądź służebności odpowiadającej treści przesyłu (do 3.08.2008r.) Sąd Okręgowy dokonał analizy przesłanek dla niniejszego.

W pierwszym rzędzie należało przesądzić czy zważywszy na fakt, iż właścicielem linii przesyłowej od 1936r. do 3.12.1991r. było Przedsiębiorstwo Państwowe Poczta Polska Telegraf i Telefon, możliwym było aby w ogóle w tym czasie na rzecz w/w podmiotu biegło zasiedzenie. Otóż Sąd orzekający stoi na stanowisku, iż przed dniem 1.02.1989r. zasiedzenie na rzecz w/w podmiotu nie biegło. W tym bowiem należy podzielić stanowisko Sądu Najwyższego wyrażane w wyroku z dnia 9.12.2009r. sygn. akt. IV CSK 291/09, iż przedsiębiorstwa państwowego nie można uznać w okresie do dnia 1.02.1989r. za samoistnego posiadacza nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności gruntowej. Oznacza to, że niedopuszczalne jest zaliczanie posiadania przez przedsiębiorstwo państwowe wykonywanego przed tą datą do okresu potrzebnego do nabycia służebności przez zasiedzenie przez następcę prawnego tego przedsiębiorstwa. Wyłączone jest zaliczenie przez zakład energetyczny do okresu niezbędnego do zasiedzenia prawa odpowiadającego służebności przesyłu, czasu przez jaki z nieruchomości korzystało do dnia 1.02.1989r. przedsiębiorstwo państwowe będące poprzednikiem prawnym firmy przesyłowej. Niniejsze stanowisko zostało zresztą potwierdzone w powołanym przez Sąd Rejonowy postanowieniu z dnia 17.12.2010r. sygn. akt III CZP 108/10 gdzie Sąd Najwyższy jednoznacznie podsumował, iż na tle orzecznictwo Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że przedsiębiorstwo państwowe do 1.02.1989r. nie mogło być uznane za posiadacza samoistnego nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu i wprawdzie istotnie w orzeczeniu tym Sąd Najwyższy zajął stanowisko, iż takim posiadaczem mógł być Skarb Państwa, ale zastrzegł, iż koniecznym byłoby wówczas ustalenie czy przedsiębiorstwo (energetyczne w tamtej sprawie), które twierdzi, że nabyło przez zasiedzenie służebność przesyłu jest następcą prawnym Skarbu Państwa, a nie przedsiębiorstwa państwowego. W rozpatrywanej sprawie pozwany który podnosił zarzut zasiedzenia wywodził swoje uprawnienia z posiadania przedmiotowej linii przez Przedsiębiorstwo Państwowe Poczta Polska Telegraf i Telefon, zresztą możliwość zasiedzenia przez Skarb Państwa przed datą 1.02.1989r. i rozróżnienie uczynione przez Sąd w w/w omawianym orzeczeniu jest o tyle problematyczne, iż pozostaje w sprzeczności z zasadą jedności własności państwowej. Wskazać bowiem należy, iż znacząca część linii orzecznictwa, którą to Sąd orzekający podziela, utożsamia posiadanie nieruchomości przez przedsiębiorstwo państwowe z posiadaniem samoistnym tej nieruchomości przez Skarb Państwa. Niniejsze nosi odzwierciedlenie m.inn. w postanowieniu SN z dnia 29.11.2012r. V CSK 552/11, zgodnie z którym zarządzanie nieruchomością przez przedsiębiorstwo państwowe w sposób odpowiadający wykonywaniu własności państwowej było jednoznaczne z posiadaniem samoistnym tej nieruchomości przez Skarb Państwa oraz w postanowieniu z dnia 17.05.2012r. I CSK 408/11, zgodnie z którym władanie nieruchomością dla dobra innych, określane mianem władztwa publicznego, nie spełnia wymogu przesłanki zasiedzenia jaką jest charakter posiadania właścicielskiego, a tym samym nie może doprowadzić władającego do nabycia w tym trybie jej własności.

Tym samym analizując możliwość zasiedzenia zważywszy na przymiot władającego wskazać należało, iż bieg zasiedzenia mógł się rozpocząć od dnia 1.02.1989r.

Przesądziwszy powyższe Sąd Okręgowy zanalizował możliwość przedmiotowego zasiedzenia, zważywszy na przymiot właściciela nieruchomości obciążanej. Otóż jak z dokonanego zestawienia wynika od roku 17.09.1947r. właścicielem tejże nieruchomości był Skarb Państwa i był on tym właścicielem do dnia 1.01.1999r. Stąd też nie sposób pominąć okoliczności, iż w okresie 17.09.1947r. do 4.12.1991r. właścicielem zarówno linii napowietrznej jak i nieruchomości

obciążanej była ta sama osoba. Niniejsze wykluczało przyjęcie biegu zasiedzenia przed datą 4.12.1991r. W tej mierze Sąd Okręgowy podziela stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7.12.2012r. I ACA 471/12, który po pierwsze utożsamia posiadanie przedsiębiorstwa państwowego z posiadaniem przez Skarb Państwa zważywszy właśnie na zasadę jednolitej własności państwowej, a po drugie wyklucza bieg zasiedzenia kiedy po jednej stronie jest przedsiębiorstwo państwowe, a po drugiej Skarb Państwa. Zgodnie z tym stanowiskiem do dnia 31.01.1989r. w sytuacji gdy zarówno posiadaczem służebności przesyłowej przesyłu oraz właścicielem nieruchomości władnącej był Skarb Państwa, nie mogło w ogóle dojść do zasiedzenia służebności gruntowej przesyłu skoro właściciel nie może nabyć przez zasiedzenie służebności gruntowej na nieruchomości stanowiącej jego własność. W okresie przed 1.02.1989r. obowiązywał art. 128 kc wyrażający zasadę jednolitej władzy państwowej. Własność ta opierała się na założeniu że przedsiębiorstwa państwowe sprawujące zarząd mieniem państwowym, czyniły to w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa.

Zważywszy na powyższe, przyjmując przesłanki zasiedzenia służebności odpowiadającej treści przesyłu w zakresie czynności faktycznych, należało więc stwierdzić, iż bieg zasiedzenia rozpoczął się 4.12.1991r. a tym samym 30-letni termin upływałby 4.12.2021r., a w każdym razie nie upłynął on przed wytoczeniem powództwa w niniejszej sprawie, a to 18.04.2013r. Kwestia, iż w tej mierze konieczny był 30-letni termin posiadania (zła wiara) nie była sporna między stronami, wynikała ona bowiem ze stanowiska samej strony pozwanej wyrażonego w jej piśmie z dnia 6.12.2012r. (k. 23). Czasokres przy przyjęciu 30-letniego okresu przyjął również Sąd Rejonowy, niniejsze Sąd Okręgowy podziela.

Skoro więc brak było podstaw dla przyjęcia zasiedzenia należało rozpatrzyć czy istotnie pozwany posiadał w tym procesie legitymację bierną, to jest czy skutecznie powód w stosunku do pozwanego mógł sformułować powództwo o charakterze negatoryjnym, opartym na treści art. 222 § 2 kc wnosząc o zobowiązanie pozwanego do usunięcia z wymienionych działek infrastruktury telekomunikacyjnej w postaci linii napowietrznej, która narusza realizację przysługującego powoda prawa własności. W tej bowiem mierze powód twierdził w odpowiedzi na zarzut pozwanego co do braku legitymacji biernej, iż niezależnie od okoliczności kto jest właścicielem linii napowietrznej to zważywszy na korzystanie z tej linii przez pozwanego jest on legitymowany w sprawie. Otóż z tym stanowiskiem powoda Sąd Okręgowy się nie zgadza, biorąc pod uwagę konkretny zakres żądania zgłoszony w rozpatrywanym pozwie i realia niniejszej sprawy. Jak wynikało z uzasadnienia pozwu, wskazanej tam podstawy normatywnej, a i przytoczonych okoliczności faktycznych powództwo wniesione w sprawie oparto na treści art. 222 § 2 kc. Sąd Rejonowy przyjął, iż pozwana jest legitymowana biernie, albowiem roszczenie windykacyjne o którym mowa w art. 222 kc może być skierowane w stosunku do każdego kto narusza własność, zaś w przedmiotowej sprawie bezspornym jest iż (...) SA mimo iż nie jest właścicielem, faktycznie korzysta z infrastruktury telekomunikacyjnej posadowionej na nieruchomości powoda. Sąd Rejonowy pominął jednak okoliczność, iż rozpatrywane przez niego powództwo zostało sformułowane nie na treści art. 222 § 1 kc (powództwo windykacyjne), ale na treści art. 222 § 2 kc (powództwo negatoryjne). I o ile przy treści art. 222 § 1 kc niewątpliwie będzie ono zawsze skierowane w stosunku do osoby która nie będzie właścicielem, a jedynie osobie fizycznie władającą tą rzeczą, bo to wynika z treści tejże normy, o tyle przy powództwie negatoryjnym legitymację bierną będzie miała osoba, która narusza własność - w zakresie dokonywanego naruszenia.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy zbadał przesłanki do nakazania pozwanej usunięcia z wymienionych działek infrastruktury telekomunikacyjnej w postaci linii napowietrznej. Trzeba podkreślić, że powód nie wnosił o zaprzestanie korzystania ze spornej linii napowietrznej, ale wnosił o zobowiązanie pozwanej do usunięcia z w/w działek infrastruktury telekomunikacyjnej. Dlatego też fakt zawarcia pomiędzy (...) S.A. a (...) w W. umowy sprzedaży leasingu zwrotnego obowiązującej w dacie zarówno wniesienia pozwu jak i orzeczenia, wykluczał uwzględnienie tego powództwa. Niewątpliwie właścicielem przedmiotowej linii był (...) i to wynikało w sposób bezpośredni z przedłożonej umowy. Pozwana mogła używać i korzystać z przedmiotu leasingu i nikt temu nie przeczył, ale sposób korzystania był ściśle określony w tejże umowie (pkt 6) i jedynie w tym zakresie był realizowany. Ograniczał się więc do bieżącego korzystania nie wkraczając w sferę własności w tym decyzyjności co do posadowienia tej linii. Tylko w takim zakresie w jakim pozwana korzystała z przedmiotowej linii (ją użytkowała) należało przyjąć, że naruszała własność powoda. Tym samym tylko w takim zakresie i w takiej postaci powód mógł żądać usunięcia naruszeń jako odpowiedniego

i adekwatnego do rzeczywistego naruszenia. Innymi słowy dopuszczalnym było żądanie zaniechania naruszenia własności o tyle o ile pozwany je naruszał, a pozwany naruszał tę własność jedynie poprzez korzystanie, a nie poprzez posadowienie czy utrzymywanie przedmiotowej linii napowietrznej. To nie on bowiem był właścicielem tej linii. Należy zauważyć, iż zarówno doktryna jak i orzecznictwo oznaczając zakres legitymacji biernej roszczenia negatoryjnego wskazuje na indywidualny charakter korzystania, od jego rodzaju uzależniając uprawnienia właściciela. W świetle powyższego brak podstaw skutecznego żądania do pozwanego - w zakresie roszczenia negatoryjnego – nakazania usunięcia naruszenia w szerszym i nie adekwatnym stopniu niż ono następuje. Jeszcze raz podkreślić należy, iż powód w niniejszej sprawie nie żądał od pozwanego np. zaprzestania korzystania z tej linii, a jedynie usunięcia z ww. działek infrastruktury telekomunikacyjnej, ku temu celowi zmierzało postępowanie, a do tego pozwana nie była uprawniona i w tym zakresie nie była legitymowana, skoro jedynie korzystała z tejże infrastruktury i do tego jej zakres naruszeń się ograniczał. Roszczenie negatoryjne służy wprowadzeniu do skutku zaniechania naruszeń i przywróceniu stanu zgodnego z prawem, ale nie wyklucza to obowiązku skierowania tego powództwa do osoby ku temu legitymowanej odpowiednio do zakresu i sposobu naruszenia. W realiach nin. sprawy oznaczało to brak podstaw dla nakazania usunięcia linii napowietrznej (...) SA skoro linia ta stanowi własność osoby trzeciej. Uwzględnienie powództwa powodowało by wkroczenie w sferę własności osoby trzeciej, która przecież nie była uczestnikiem niniejszego postępowania.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na mocy art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania orzekł na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. i § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia MS z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.